

Институт за јавно здравје на
Република Северна Македонија
Institute of Public Health of
Republic North Macedonia

РЕГИСТАР ЗА ПСИХОЗИ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2023

Институт за јавно здравје на
Република Северна Македонија
Institute of Public Health of
Republic North Macedonia

РЕГИСТАР ЗА ПСИХОЗИ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2023

Скопје, 2024

Издавач: ЈЗУ ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Стручна обработка: Оддел за здравствена статистика и публицистика

Автори:

М-р д-р Вјоса Речица
Сибел Алиу
Афердита Халими

Главен уредник:

М-р д-р Вјоса Речица

Соработници:

Дипломиран инженер
Слободан Мицајков

Дизајн и компјутерска обработка

Сузана Дунгевска
Борче Андоновски

Извор на податоци:

Центри за јавно здравје на Република Северна Македонија

ВОВЕД

1.1 Регистар за психози

Публикација „Регистар за психози во Република Северна Македонија, 2023 година“ изготвена е во Оддел за здравствена статистика и публицистика при Институтот за јавно здравје на Република Северна Македонија.

Согласно Законот за евиденциите од областа на здравството, Програмата за статистички истражувања и Програмата за превентивна здравствена заштита, Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија има обврска да води Регистар на заболени лица од психози.

Пријавата се пополнува од страна на овластени лица, лекари во амбулантно-поликлиничките и стационарните здравствени установи каде се дијагностицираат и лекуваат заболени лица од оваа болест. Дијагнозите за психози се кодираат според Меѓународна статистичка класификација на болестите и сродните здравствени проблеми – Десета ревизија (МКБ - 10) и се објавуваат во вид на годишен извештај- публикација.

Публикацијата ја презентира состојбата со психози во РСМ и е изготвена врз основа на официјалните податоци од Индивидуален извештај за психози обр.бр.мзс-05 - пријава за психози (состојба 31.12.2021 година) добиени од здравствени установи преку Центрите за јавно здравје во Република Северна Македонија

Податоците за лица кои боледуваат од психози презентирани се во табели и графикони. Дијагноза, релевантни други параметри како инциденца, преваленца, процент и стапка за 100 000 жители, се прикажуваат по општини, пол, возраст и вкупно за Република Северна Македонија.

Оваа публикација е прва од овој вид на презентирање на податоци за лица кои боледуваат од психози во областа на здравството како форма на континуирано годишно објавување. Целта на публикацијата е да даде придонес во изготвување на стратегијата за развој на менталното здравје во Републиката.

Прибирањето на податоци за заболени од психози претставува основа за проценка на тежината на проблемот од ова заболување, за програмирање и евалуација на примарната превенција, детекција, дијагностика, лекување, како и основа за планирање на здравствената заштита, обезбедување на средствата за лекаства, опрема и итн. Истовремено и сите клинички и епидемиолошки студии во земјата како и трајни мултисекторски и меѓународни проекти се базираат на следењето на ова заболување.

Корисници на податоци од регистарот за психози се: клинички лекари, епидемиолози, студенти на постдипломски студии, докторанти, специјалисти по социјална медицина и други медицински гранки, новинари и поширока јавност. Постоењето на регистарот, следење на инциденца, преваленца и морталитет е возможно преку редовно објавување на податоци од регистарот и давање повратни информации.

INTRODUCTION

1.1 Psychosis registry

Publication „Register for psychosis in the Republic of North Macedonia, 2023“ has been prepared in the Department of Health Statistics and publication at the Institute of Public Health of the Republic of North Macedonia. According to the Law on Health data, the Program for Statistical Research and the Program for Preventive Health Care, the Institute of Public Health of the Republic of North Macedonia is obliged to maintain a Register of persons with psychosis.

The application is filled in by authorized persons, doctors in the outpatient polyclinic inpatient health institutions where patients with this disease are diagnosed and treated. Diagnoses for psychosis are coded according to the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems - Tenth Revision (ICD - 10) and are published in the form of an annual report.

The publication presents the situation with psychosis in RSM and was prepared based on the official data from the Individual Report on Psychosis no. No. Northern Macedonia

The data of people suffering from psychosis are presented in tables and graphs. Diagnosis, and other relevant parameters such as incidence, prevalence, percentage and rate per 100,000 inhabitants, and are displayed by municipalities, gender, age and total for the Republic of North Macedonia.

This publication is the first of its kind to present data on people suffering from psychosis in the field of health as a form of continuous annual publication. The purpose of the publication is to contribute to the preparation of the strategy for the development of mental health in the RNM.

The collection of data on patients with psychosis is the basis for assessing the severity of the problem of this disease, for programming and evaluation of primary prevention, detection, diagnosis, treatment, as well as the basis for health care planning, provision of funds for medicines, equipment and etc. At the same time, all clinical and epidemiological studies in the country as well as permanent multi-sectoral and international projects are based on the monitoring of this disease.

Users of data from the registry for psychosis are: clinical physicians, epidemiologists, postgraduate students, doctoral students, specialists in social medicine and other medical disciplines, journalists and the general public. Existence of the registry, monitoring of incidence prevalence, and mortality from is possible through regular publication of registry data and feedback

1.2. Психотични нарушувања

Психотичните нарушувања се карактеризираат со нарушувања во социјалните, емоционалните и / или когнитивните функции. Психозите се карактеризират со абнормална состојба на умот што резултира со тешкотии да се утврди што е реално, а што не е реално. Нарушувањата имаат тенденција да се собираат во една или повеќе од следниве области: заблуди, халуцинации, неорганизирано размислување или зборување, неорганизирано или абнормално моторно однесување или негативни симптоми, како што се намален емоционален израз или интерес за пријатни активности. Другите симптоми може да вклучуваат некохерентен говор и однесување што е несоодветно за ситуацијата. Исто така, може да има проблеми со спиењето, социјално повлекување, недостаток на мотивација и тешкотии во извршувањето на секојдневните активности. Психозата е ретка кај адолесцентите, но може да има сериозни исходи. Причинители на психози се неколку; ментални болести, како што се шизофренија или биполарно растројство, пореметување на сон, некои медицински состојби, одредени медикаменти и лекови како што се алкохол или канабис, постпартална психоза, може да се појави по породувањето. Според најновите сознанија се верува дека невротрансмитерот допамин игра улога во појавување на оваа болест. Акутната психоза се смета за примарна ако е резултат на психијатриска состојба и секундарна ако е предизвикана од медицинска состојба сепак дијагнозата на ментална болест бара исклучување на други потенцијални причини. Како психолошки причинители се сметат следниве состојби: шизофренија - состојба на ментално здравје што предизвикува халуцинации и заблуди биполарно растројство - лице со биполарно растројство може да има епизоди на лошо расположение (депресија) и издигнувања или возбудено расположение (манија), тежок стрес или вознемиреност, тешка депресија - чувство на постојана тага, вклучително и постнатална депресија, недостаток на спиење. Нарушувањата во психозата, првенствено шизофренијата, честопати предизвикуваат големи страдања и за пациентите и за нивните семејства. Тие отпаѓаат на значителен дел од нашите здравствени трошоци, бидејќи нарушувањата често се појавуваат на рана возраст, а многу луѓе развиваат хронична состојба. Голем процент на пациенти, повеќе од 50 проценти, исто така имаат значително нарушена функционална способност и затоа често бараат помош од владата и помош при поддршка на приходите. **Целта на регистарот за психози** е да се соберат податоци за обемот и распространетоста на нарушувањата на психозата во РСМ и да се оцени и подобри грижата преку споредување на методите и резултатите од работењето. Критериуми за вклучување: * Пациентот мора да има дијагноза за психоза и клиниката потврдува дека го лекува лицето, . * Кодови за дијагноза: F20.0 - F29.9 Регистрациите и податоците ќе бидат само мал дел од работата на регистарот за квалитет. На долг рок, главните активности на регистарот ќе содржат различни видови мерки за подобрување, методолошка поддршка, информации, дисеминација и координација на добра практика и искуство што може да го зголеми знаењето и да ја подобри грижата и поддршката за лицата со психоза и нивните семејства.

1.2. Psychotic disorders

Psychotic disorders are characterized by disorders in social, emotional and / or cognitive functions. Psychoses are characterized by an abnormal state of mind that results in difficulty determining what is real and what is not. Disorders tend to accumulate in one or more of the following areas: delusions, hallucinations, disorganized thinking or speaking, disorganized or abnormal motor behavior, or negative symptoms, such as decreased emotional expression or interest in enjoyable activities. Other symptoms may include incoherent speech and behavior that is inappropriate for the situation. There may also be sleep problems, social withdrawal, lack of motivation, and difficulty performing daily activities. Psychosis is rare in adolescents, but can have serious consequences. Causes of psychosis are several; Mental illnesses, such as schizophrenia or bipolar disorder, sleep disorders, certain medical conditions, certain medications and drugs such as alcohol or cannabis, postpartum psychosis, can occur after childbirth. According to the latest knowledge, the neurotransmitter dopamine is believed to play a role in the development of this disease. Acute psychosis is considered primary if it is the result of a psychiatric condition and secondary if it is caused by a medical condition however the diagnosis of mental illness requires the exclusion of other potential causes. The following psychological conditions are considered: schizophrenia - a state of mental health that causes hallucinations and delusions bipolar disorder - a person with bipolar disorder may have episodes of bad mood (depression) and ups and downs or agitated mood (mania), agitation, anxiety Severe depression - a feeling of constant sadness, including postnatal depression, lack of sleep. Disorders in psychosis, and primarily schizophrenia, often cause great suffering to both patients and their families. They account for a significant portion of our health care costs, as disorders often occur at an early age and many people develop a chronic condition. A large percentage of patients, more than 50 per cent, also have significant functional impairment and therefore often seek government assistance and income support assistance. The purpose of the psychosis registry is to collect data on the extent and prevalence of psychosis disorders in the RSM and to assess and improve care by comparing methods and performance. Inclusion criteria: * The patient must have a diagnosis of psychosis and the clinic confirms that he is treating the person,. * Diagnostic codes: F20.0 - F29.9 Registrations and data will be only a small part of the quality registry work. In the long run, the main activities of the registry will include different types of improvement measures, methodological support, information, dissemination and coordination of good practice and experience that can increase knowledge and improve care and support for people with psychosis and their families.

Содржина/ Content

Наслов Title	Стр. Page
Шизофренија, шизотипно, налудничаво растројство и други психотични ореметувања по возрастни групи/ Schizophrenia, schizotypal, delusional, and other non-mood psychotic disorders by age groups, преваленца/ prevalence 2023 (F20-F29)	1
Шизофренија, шизотипно, налудничаво растројство и други психотични ореметувања по возрастни групи/ Schizophrenia, schizotypal, delusional, and other non-mood psychotic disorders by age groups, нови случаи/ new cases 2023 (F20-F29)	1
Распределба на нови случаи, по возрастни групи/ Distribution of New Cases, by age groups (F20, F21 ... F29), 2023	3
Распределба на нови случаи/ Distribution of New Cases(F20, F21 ... F29), 2022 - 2023	4
Инциденца/ incidence 2023 (F20-F29) по географски региони/ by Geographical Regions	5
Инциденца/ incidence 2023 (F20-F29) по географски региони стапка на 100 000/ by Geographical Regions per 100 000	5
Преваленца/ prevalence 2023 (F20-F29) по географски региони/ by Geographical Regions	6
Инциденца/ incidence 2023 (F20-F29) по географски региони стапка на 100 000/ by Geographical Regions per 100 000	6
Болни лечени во болница/ Patients treated in hospital F20-F29, 2014-2023	7
Болни лечени во болница по дијагнози/ Patients treated in hospital by diagnosis (F20-F29), 2023	8
Случаи на шизовренија лечени во болница/Cases of schizophrenia (F20) treated in hospitals, 2014 - 2023	9
Процентуална распределба на средна вредност за 10 година на случаевите со шизофренијата по возрастни групи/ Percentage Distribution of Schizophrenia (F20) Cases by Age Groups, average for 10 years	9
Распределбата на случаевите со шизовренија по возрастни групи групи на пациентите/ Schizophrenia (F20) cases in Republic of North Macedonia 2014 - 2023, analyzing the age structure of patients	10
Случаи по возрастни групи и стапки за 2023 година/ Cases by Age Groups for 2023 and CR 100 000, F20	10
Оптеретување на здравствена установи во Република Северна Македонија со пациенти на кои е дијагностицирао F20-F29 /Workload of the health organizations Republic North Macedonia with patients diagnosed with F20-F29, 2014-2023	11
Пациенти третирани во болнички услови со дијагноза (F20-F29) по место на живеење/ Patients with diagnoses (F20-f29) treated at hospital by place of living	12
Пациенти третирани во болнички услови со дијагноза (F20-F29) по место на живеење, стапка на 100 000/ Patients with diagnoses (F20-F29) treated at hospital by place of living Crude Rate per 100 000	12
Вкупно утврдени заболувања, група во F20 - F29, во амбулантно поликлиничките дејности по пол и возраст во Република Северна Македонија, шизофренија, шизотипни и налудничави растројства 2023/ Diseases - Diagnosed F20 - F29 group in Out-Patient Services by Sex and Age in Republic of North Macedonia, Schizophrenia, schizotypal and delusional disorders, 2023	13
Вкупно утврдени заболувања, група во F20 - F29, во амбулантно поликлиничките дејности по пол и возраст во Република Северна Македонија, стапка на 100 000, 2023/ Diseases - Diagnosed F20 - F29 group in Out-Patient Services by Sex and Age in Republic of North Macedonia, Schizophrenia, schizotypal and delusional disorders, per 100 000, 2023	14
Утврдени заболувања F20 -F29, во амбулантно поликлиничките дејности по возраст во Република Северна Македонија2019-2023/ Diseases -Diagnosed F20 -F29 group in Out-Patient Services by Age in Republic of North Macedonia 2019-2023	15

РЕГИСТАР ЗА ПСИХОЗИ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2023

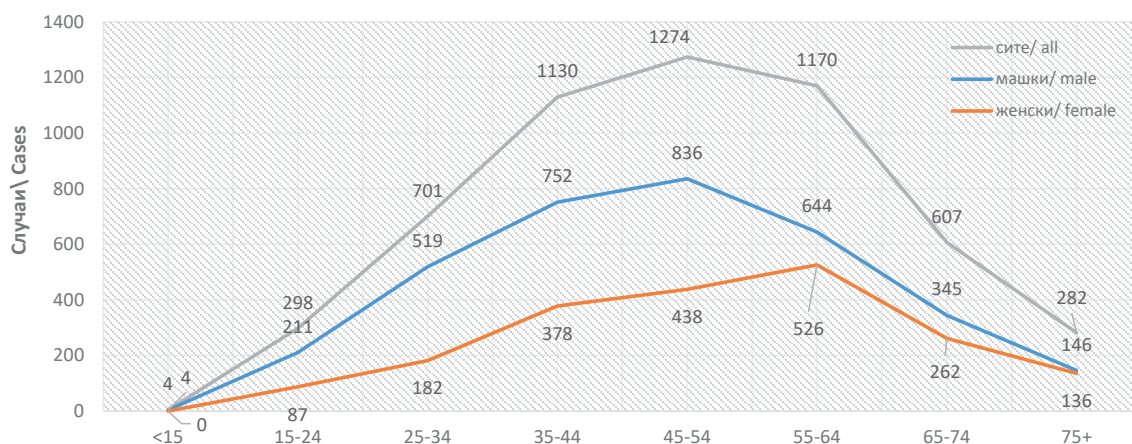
Шизофренија, шизотипно, налудничаво растројство и други психотични пореметувања по возрастни групи/
Schizophrenia, schizotypal, delusional, and other non-mood psychotic disorders by age groups
Преваленца/ Prevalence 2023 (F20-F29)

Република Северна Македонија/ Republic North Macedonia

Табела/ Table 1

Распределба по возрастни групи (преваленца)/ Distribution by Age Groups (prevalence)									
Пол/ Sex	<15	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	Вк./tot.
машки/ male	4	211	519	752	836	644	345	146	3457
женски/ female	0	87	182	378	438	526	262	136	2009
сите/ all	4	298	701	1130	1274	1170	607	282	5466
СТ/CR 100 000	1.32	143.27	304.64	444.69	510.50	469.33	288.72	233.21	299.30

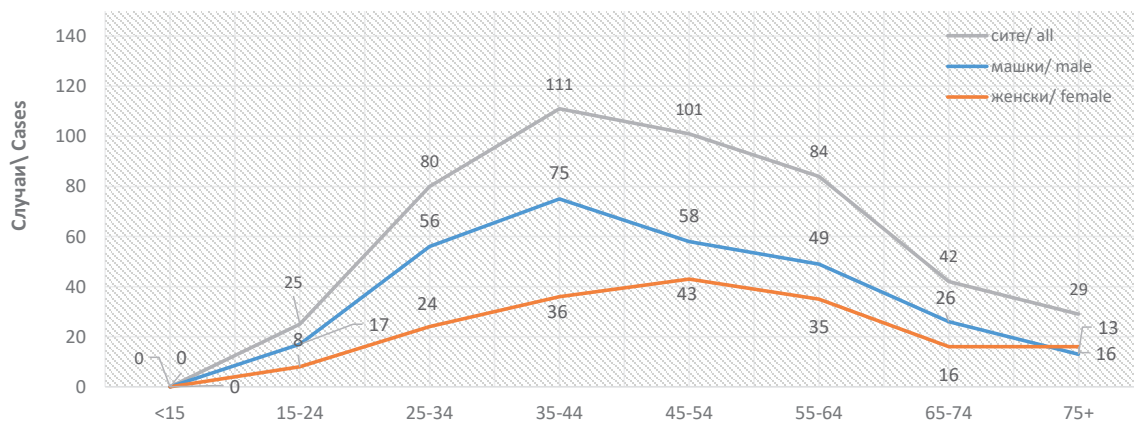
Распределба по возрастни групи (преваленца)/ distribution by age groups (prevalence)

Табела/ Table 2

Распределба по возрастни групи (нови случаи)/ Distribution by Age Groups (new cases), 2023									
Пол/ Sex	<15	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	Вк./tot.
машки/ male	0	17	56	75	58	49	26	13	294
женски/ female	0	8	24	36	43	35	16	16	178
сите/ all	0	25	80	111	101	84	42	29	472
СТ/CR 100 000	0.00	12.02	34.77	43.68	40.47	33.70	19.98	23.98	25.85

Распределба по возрастни групи (нови случаи)/Distribution by Age Groups (New Cases)

Табела/ Table 3

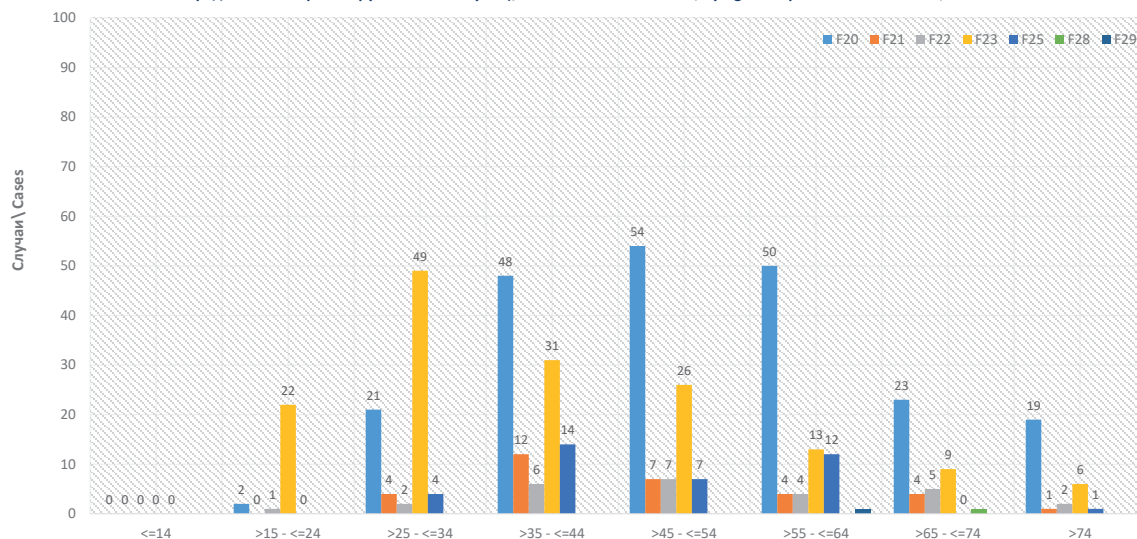
Распределба на нови случаи, по возрастни групи/ Distribution of New Cases, by age groups (F20-F29), 2023																				
МКБ10/ ICD10	Опис/ Description	Вкупно/ Total			<=14		>15 - =<24		>25 - =<34		>35 - =<44		>45 - =<54		>55 - =<64		>65 - =<74		>74	
		Ce/All	Мажи/ Male	Жени/ Female	м/м	ж/ф	м/м	ж/ф	м/м	ж/ф	м/м	ж/ф	м/м	ж/ф	м/м	ж/ф	м/м	ж/ф	м/м	ж/ф
F20	Шизовфренија/ Schizophrenia	217	137	80	0	0	1	1	17	4	33	15	30	24	29	21	17	6	10	9
F20.0	ПАРАНОИДНА ШИЗОФРЕНИЈА	144	92	52	0	0	0	1	9	1	18	8	21	19	22	13	16	3	6	7
F20.1	ХЕБЕФРЕНА ШИЗОФРЕНИЈА	5	3	2	0	0	0	0	0	2	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0
F20.2	КАТАТОНА ШИЗОФРЕНИЈА	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F20.3	НЕДИФЕРЕНЦИРАНА ШИЗОФРЕНИЈА	11	8	3	0	0	1	0	2	1	4	0	1	0	0	2	0	0	0	0
F20.4	ПОСТ - ШИЗОФРЕНА ДЕПРЕСИЈА	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F20.5	РЕЗИДУАЛНА ШИЗОФРЕНИЈА	9	7	2	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	4	1	1	1	0	0
F20.6	ЕДНОСТАВНА ШИЗОФРЕНИЈА	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F20.8	ДРУГИ ШИЗОФРЕНИИ	4	1	3	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	1
F20.9	ШИЗОФРЕНИЈА,НЕОЗНАЧЕНО	42	24	18	0	0	0	0	5	0	6	6	5	3	4	0	2	4	1	0
F21	Шизотипно растројство/ Schizotypal disorder	32	17	15	0	0	0	0	3	1	7	5	3	4	3	1	1	3	0	1
F21.X	ШИЗОТИПНО РАСТРОЈСТВО/ Schizotypal disorder	32	17	15	0	0	0	0	3	1	7	5	3	4	3	1	1	3	0	1
F22	Налудничаво растројство/Delusional disorders	27	16	11	0	0	1	0	2	0	4	2	4	3	2	2	3	2	0	2
F22.0	НАЛУДНИЧАВО РАСТРОЈСТВО	18	8	10	0	0	1	0	1	0	2	2	1	3	1	1	2	2	0	2
F22.8	ДРУГИ ПЕРЗИСТЕНТНИ НАЛУДНИЧАВИ РАСТРОЈСТВА	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F22.9	ПЕРЗИСТЕНТНО НАЛУДНИЧАВО РАСТРОЈСТВО,НЕОЗНАЧЕНО	9	8	1	0	0	0	0	1	0	2	0	3	0	1	1	1	0	0	0
F23	Акутни и транзиторски психотични растројства/ Brief psychotic disorder	156	103	53	0	0	15	7	31	18	22	9	18	8	10	3	4	5	3	3
F23.0	АКУТНО ПОЛИМОРФНО ПСИХОТИЧНО РАСТРОЈСТВО БЕЗ СИМПТОМИ НА ШИЗОФРЕНИЈА	107	67	40	0	0	7	5	23	12	13	7	9	5	10	3	2	5	3	3
F23.1	АКУТНО ПОЛИМОРФНО ПСИХОТ.РАСТРОЈСТ.СО СИМПТОМИ НАШИЗОФРЕНИЈА	14	9	5	0	0	2	1	4	2	0	2	3	0	0	0	0	0	0	0
F23.2	АКУТНО ПСИХОТИЧНО РАСТРОЈСТВО СЛИЧНО НА ШИЗОФРЕНИЈА	19	14	5	0	0	3	1	1	3	5	0	5	1	0	0	0	0	0	0
F23.3	ДРУГИ АКУТНИ ПРЕДОМИНАНТНО НАЛУДНИЧАВИ ПСИХОТИЧНИРАСТРОЈСТВА	9	6	3	0	0	3	0	1	1	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0
F23.8	ДРУГИ АКУТНИ И ТРАНЗИТОРНИ ПСИХОТИЧНИ РАСТРОЈСТВА	3	3	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
F23.9	АКУТНО И ПРЕОДНО ПСИХОТИЧНО РАСТРОЈСТВО,НЕОЗНАЧЕНО	4	4	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0
F24	ИНДУЦИРАНО НАЛУДНИЧАВО РАСТРОЈСТВО/ Shared psychotic disorder	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F24.X	ИНДУЦИРАНО НАЛУДНИЧАВО РАСТРОЈСТВО	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F25	Шизоафективни растројства/ Schizoaffective disorder, bipolar type	38	19	19	0	0	0	0	3	1	9	5	3	4	4	8	0	0	0	1
F25.0	ШИЗОАФЕКТИВНО РАСТРОЈСТВО,МАНИЈАЧЕН ТИП	21	11	10	0	0	0	0	0	0	7	3	2	1	2	6	0	0	0	0
F25.1	ШИЗОАФЕКТИВНО РАСТРОЈСТВО,ДЕПРЕСИВЕН ТИП	2	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
F25.2	ШИЗОАФЕКТИВНО РАСТРОЈСТВО, МЕШАН ТИП	9	3	6	0	0	0	0	1	1	1	2	0	1	1	2	0	0	0	0
F25.8	ДРУГИ ШИЗОАФЕКТИВНИ РАСТРОЈСТВА	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
F25.9	НЕОЗНАЧЕНО ШИЗОАФЕКТИВНО РАСТРОЈСТВО	5	3	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1
F28	Други неоргански психотични растројства/ Other psychotic disorder not due to a substance or known physiological condition	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
F28.X	ДРУГИ НЕОРГАНСКА ПСИХОТИЧНИ РАСТРОЈСТВА	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
F29	Неозначена неорганска психоца/ Unspecified psychosis not due to a substance or known physiological condition	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
F29.X	НЕОЗНАЧЕНА НЕОРГАНСКА ПСИХОЗА	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
		472	294	178	0	0	17	8	56	24	75	36	58	43	49	35	26	16	13	16

Source: Psychoses registry, Republic of North Macedonia 2023

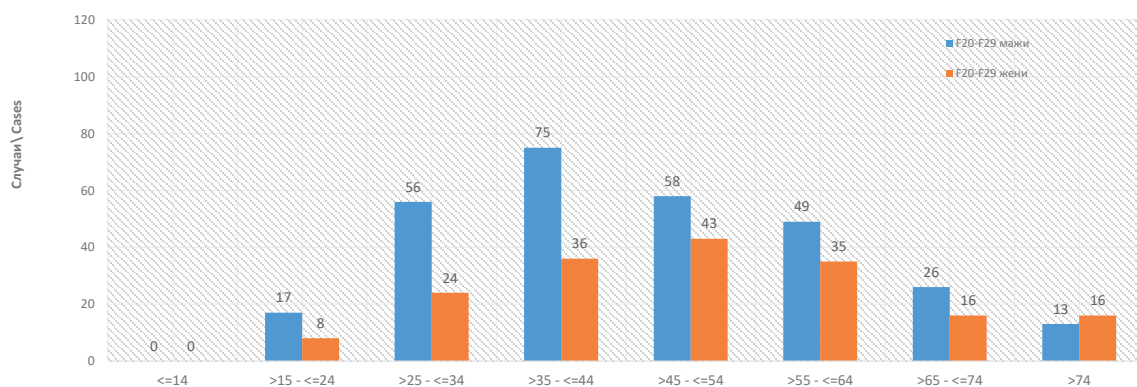

РЕГИСТАР ЗА ПСИХОЗИ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2023

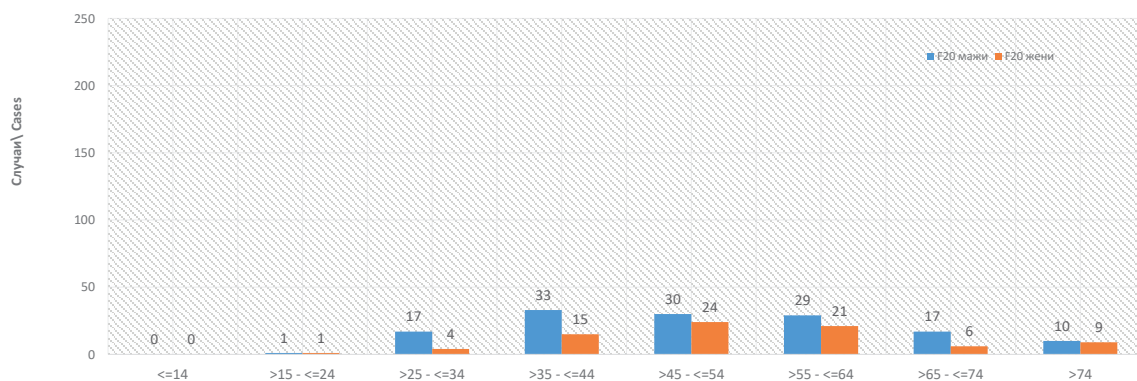
Распределба по возрастни групи на нови случаи/Distribution of new cases, by Age Groups New Cases F20-F29, 2022

Распределба на нови случаи по возрастни групи и пол/Distribution of New Cases, by Age Groups and Sex (F20-F29)

Распределба на нови случаи по возрастни групи и пол/ Distribution of New Cases by Age Groups and Sex F20

Табела/ Table 4

Распределба на нови случаи/ Distribution of New Cases, (F20-F29) 2023 - 2022							
МКБ10/ ICD10	Опис/ Description	Вкупно/ Total			Вкупно/ Total		
		2023			2022		
		Ce/All	Мажи/ Male	Жени/ Female	Ce/All	Мажи/ Male	Жени/ Female
F20	Шизовфренија/ Schizophrenia	217	137	80	340	247	93
F20.0	ПАРАНОИДНА ШИЗОФРЕНИЈА	144	92	52	182	127	55
F20.1	ХЕБЕФРЕНА ШИЗОФРЕНИЈА	5	3	2	10	5	5
F20.2	КАТАТОНА ШИЗОФРЕНИЈА	1	1	0	4	4	0
F20.3	НЕДИФЕРЕНЦИРАНА ШИЗОФРЕНИЈА	11	8	3	26	24	2
F20.4	ПОСТ - ШИЗОФРЕНА ДЕПРЕСИЈА	0	0	0	3	2	1
F20.5	РЕЗИДУАЛНА ШИЗОФРЕНИЈА	9	7	2	21	15	6
F20.6	ЕДНОСТАВНА ШИЗОФРЕНИЈА	1	1	0	1	1	0
F20.8	ДРУГИ ШИЗОФРЕНИИ	4	1	3	2	2	0
F20.9	ШИЗОФРЕНИЈА,НЕОЗНАЧЕНО	42	24	18	91	67	24
F21	Шизотипно растројство/ Schizotypal disorder	32	17	15	49	35	14
F21.X	ШИЗОТИПНО РАСТРОЈСТВО/ Schizotypal disorder	32	17	15	49	35	14
F22	Налудничаво растројство/Delusional disorders	27	16	11	40	25	15
F22.0	НАЛУДНИЧАВО РАСТРОЈСТВО	18	8	10	20	12	8
F22.8	ДРУГИ ПЕРЗИСТЕНТНИ НАЛУДНИЧАВИ РАСТРОЈСТВА	0	0	0	1	1	0
F22.9	ПЕРЗИСТЕНТНО НАЛУДНИЧАВО РАСТРОЈСТВО,НЕОЗНАЧЕНО	9	8	1	19	12	7
F23	Акутни и транзиторски психотични растројства/ Brief psychotic disorder	156	103	53	199	137	62
F23.0	АКУТНО ПОЛИМОРФНО ПСИХОТИЧНО РАСТРОЈСТВО БЕЗ СИМПТОМИ НА ШИЗОФРЕНИЈА	107	67	40	91	59	32
F23.1	АКУТНО ПОЛИМОРФНО ПСИХОТ.РАСТРОЈСТ.СО СИМПТОМИ НАШИЗОФРЕНИЈА	14	9	5	25	19	6
F23.2	АКУТНО ПСИХОТИЧНО РАСТРОЈСТВО СЛИЧНО НА ШИЗОФРЕНИЈА	19	14	5	28	22	6
F23.3	ДРУГИ АКУТНИ ПРЕДОМИНАНТНО НАЛУДНИЧАВИ ПСИХОТИЧНИРАСТРОЈСТВА	9	6	3	17	10	7
F23.8	ДРУГИ АКУТНИ И ТРАНЗИТОРНИ ПСИХОТИЧНИ РАСТРОЈСТВА	3	3	0	6	4	2
F23.9	АКУТНО И ПРЕОДНО ПСИХОТИЧНО РАСТРОЈСТВО,НЕОЗНАЧЕНО	4	4	0	32	23	9
F24	ИНДУЦИРАНО НАЛУДНИЧАВО РАСТРОЈСТВО/ Shared psychotic disorder	0	0	0	1	0	1
F24.X	ИНДУЦИРАНО НАЛУДНИЧАВО РАСТРОЈСТВО	0	0	0	1	0	1
F25	Шизоафективни растројства/ Schizoaffective disorder, bipolar type	38	19	19	33	21	12
F25.0	ШИЗОАФЕКТИВНО РАСТРОЈСТВО,МАНИЈАЧЕН ТИП	21	11	10	20	9	11
F25.1	ШИЗОАФЕКТИВНО РАСТРОЈСТВО,ДЕПРЕСИВЕН ТИП	2	2	0	2	2	0
F25.2	ШИЗОАФЕКТИВНО РАСТРОЈСТВО, МЕШАН ТИП	9	3	6	5	5	0
F25.8	ДРУГИ ШИЗОАФЕКТИВНИ РАСТРОЈСТВА	5	0	0	1	0	1
F25.9	НЕОЗНАЧЕНО ШИЗОАФЕКТИВНО РАСТРОЈСТВО	5	3	2	5	5	0
F28	Други неоргански психотични растројства/ Other psychotic disorder not due to a substance or known physiological condition	1	1	0	0	0	0
F28.X		1	1	0	0	0	0
F29	Неозначена неорганска психоца/ Unspecified psychosis not due to a substance or known physiological condition	1	1	0	8	5	3
F29.X	НЕОЗНАЧЕНА НЕОРГАНСКА ПСИХОЗА	1	1	0	8	5	3
		472	294	178	669	470	199

Source: Psychoses registry, Republic of North Macedonia 2023 - 2022

РЕГИСТАР ЗА ПСИХОЗИ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2023

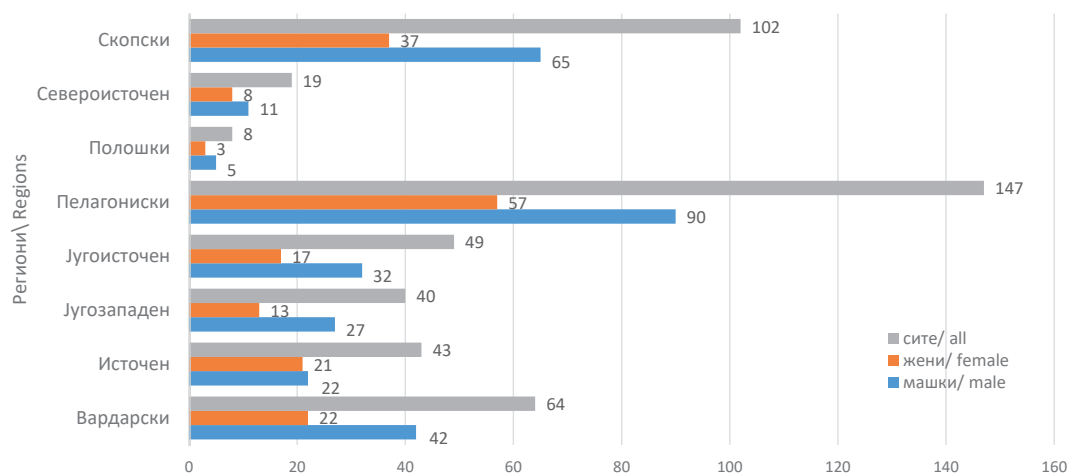
Табела/ Table 5

Република Северна Македонија/ Republic North Macedonia
инциденца/ incidence 2023 (F20-F29)

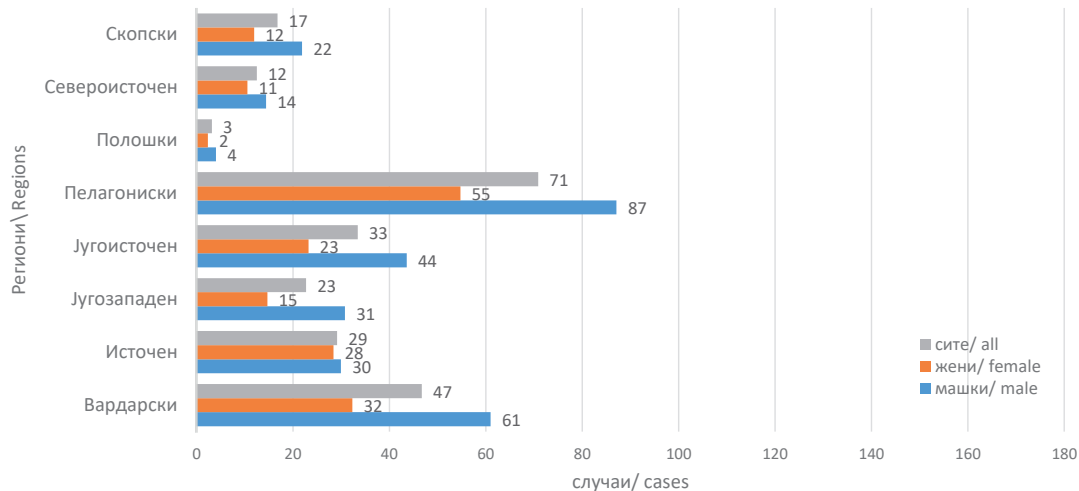
Шизофренија, шизотипно, налудничаво растројство и други психотични пореметувања по географски региони/ Schizophrenia, schizotypal, delusional, and other non-mood psychotic disorders by Geographical Regions

регион/region	случаи/ cases			стапка/ crude rate 100 000		
	male	female	total	male	female	total
Вардарски	42	22	64	61	32	47
Источен	22	21	43	30	28	29
Југозападен	27	13	40	31	15	23
Југоисточен	32	17	49	44	23	33
Пелагониски	90	57	147	87	55	71
Полошки	5	3	8	4	2	3
Североисточен	11	8	19	14	11	12
Скопски	65	37	102	22	12	17
	294	178	472	32	19	26

Распределба по региони (инциденца)/ Distribution by Regions(incidence) 2022

Распределба по региони стапка (инциденца)/ Distribution by Regions crude rate (incidence)
2023 на/per 100 000 naselenie/ polupation

Source: Psychoses registry, Republic of North Macedonia 2023

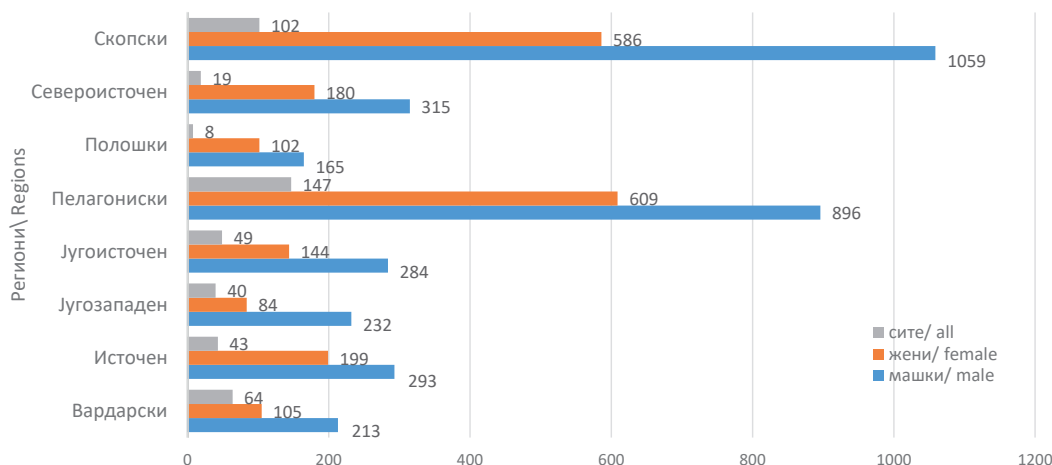
Табела/ Table 6

Република Северна Македонија/ Republic North Macedonia
преваленца/ prevalence 2023 (F20-F29)

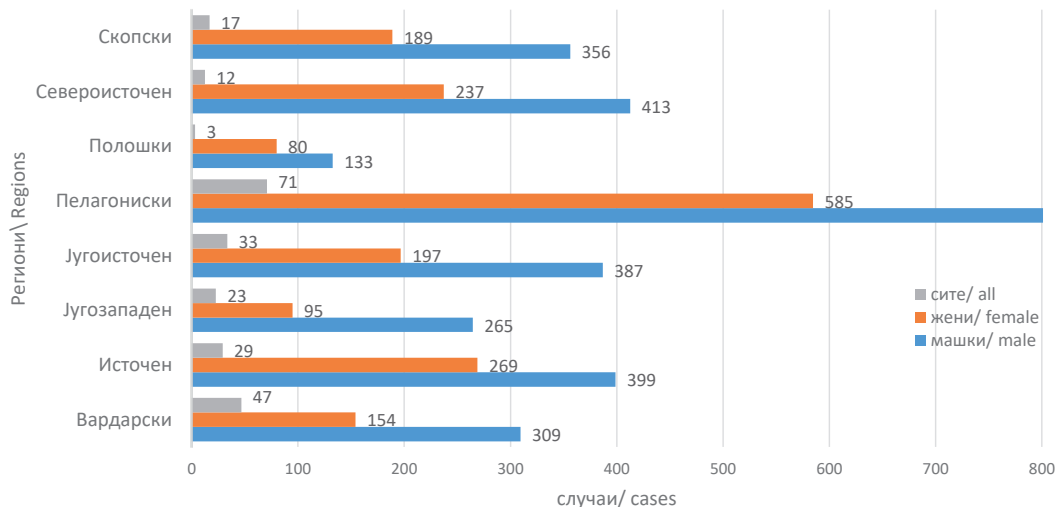
Шизофренија, шизотипно, налудничаво растројство и други психотични пореметувања по географски региони/ Schizophrenia, schizotypal, delusional, and other non-mood psychotic disorders by Geographical regions

регион/region	случаи/ cases			стапка/ crude rate 100 000		
	male	female	total	male	female	total
Вардарски	213	105	318	309	154	232
Источен	293	199	492	399	269	334
Југозападен	232	84	316	265	95	179
Југоисточен	284	144	428	387	197	292
Пелагониски	896	609	1505	867	585	725
Полошки	165	102	267	133	80	106
Североисточен	315	180	495	413	237	325
Скопски	1059	586	1645	356	189	271
	3457	2009	5466	382	218	299

Распределба по региони (преваленца)/ Distribution by Regions(prevalence) 2023

Распределба по региони стапка (преваленца)/ Distribution by Regions crude rate (prevalence) 2023 на/ per 100 000 naselenie/ polupation

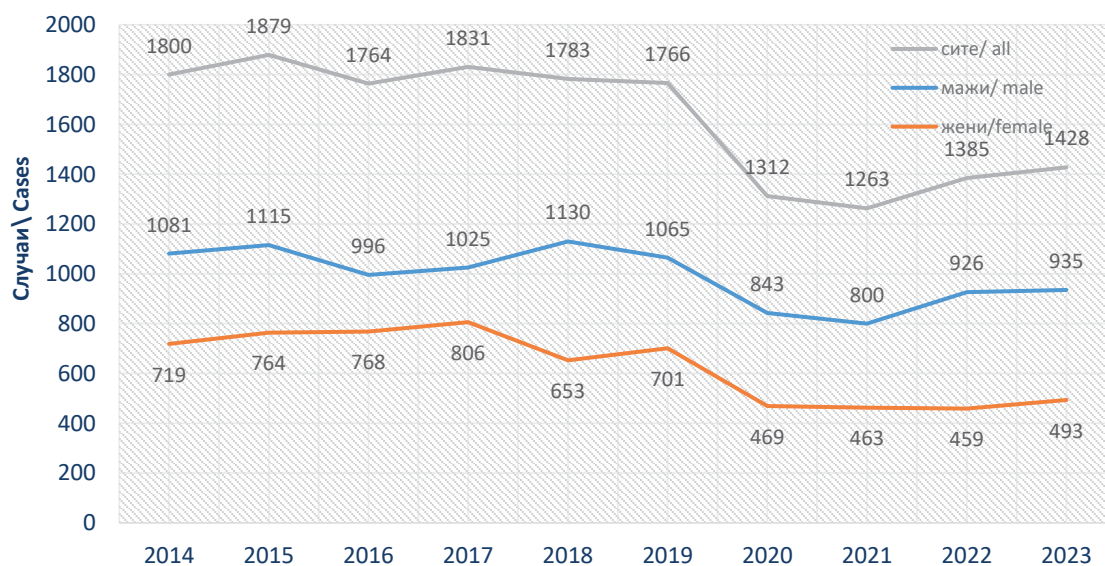
Source: Psychoses registry, Republic of North Macedonia 2023

Табела/ Table 7

Болни лечени во болница/ Patients treated in hospital F20-F29, 2014-2023									
година	Случаи/ Cases			Болнички денови/ LOS			Средно време на престој/ ALOS		
year	m	f	total	m	f	total	m	f	total
2014	1081	719	1800	154261	70036	224297	143	97	125
2015	1115	764	1879	107891	61886	169777	97	81	90
2016	996	768	1764	97625	57702	155327	98	75	88
2017	1025	806	1831	61224	35970	97194	60	45	53
2018	1130	653	1783	161959	60162	222121	143	92	125
2019	1065	701	1766	103807	55219	159026	97	79	90
2020	843	469	1312	87178	41969	129147	103	89	98
2021	800	463	1263	78176	38474	116650	98	83	92
2022	926	459	1385	63867	26702	90569	69	58	65
2023	935	493	1428	84551	38820	123371	90	79	86
average	992	630	1621	100054	48694	148748	101	77	92
CT/CR 100 000	95	61	89						

Болни лечени во болница/ Patients treated in hospital F20-F29, 2013-2022

Source: Hospital Morbidity, Republic of North Macedonia 2023

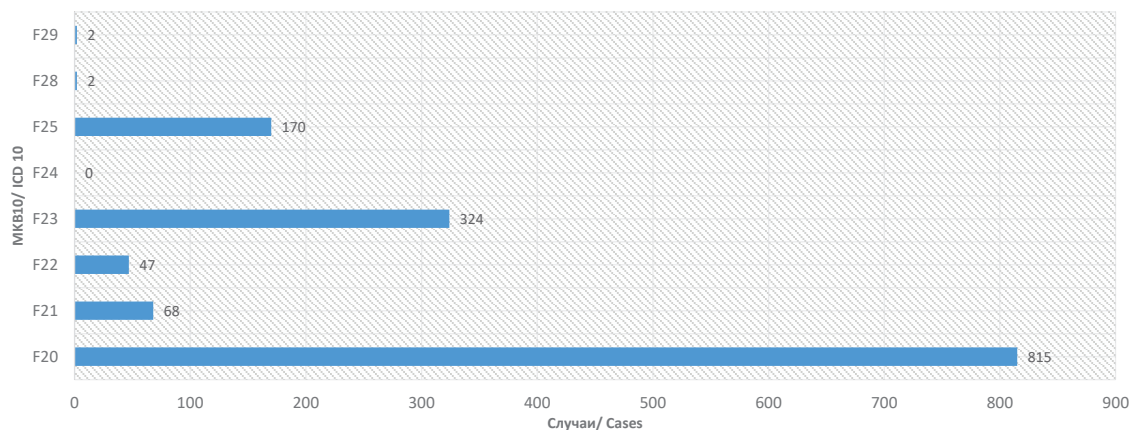

Табела/ Table 8

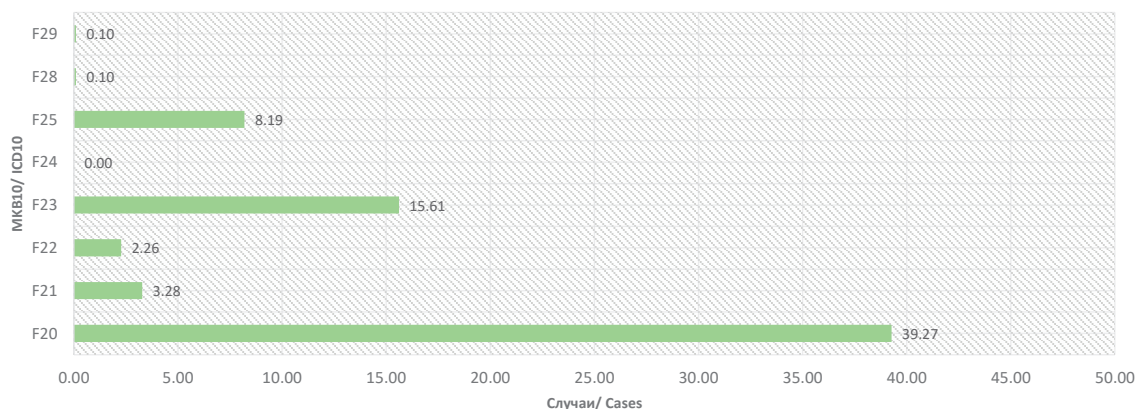
Болни лечени во болница по дијагнози/ Patients treated in hospital by diagnosis (F20-F29), 2023									
Дијагноза/ Diagnosis		Случаи/ Cases			Болнички денови/ LOS			СТ/CR 100 000	
МКБ10/ ICD10	Опис/ Description	м/м	ж/ф	вкупно / total	м/м	ж/ф	вкупно/ total	м/м	ж/ф / total
F20	Шизофренија/Schizophrenia	578	237	815	62720	24405	87,125	55.64	22.87
F21	Шизотипно растројство/Schizotypal disorder	53	15	68	4106	1249	5,355	5.10	1.45
F22	Перзистентни налудничави растројства/Persistent delusional disorders	30	17	47	3446	797	4,243	2.89	1.64
F23	Акутни и транзиторни психотични растројства/Acute and transient psychotic disorders	196	128	324	6840	4723	11,563	18.87	12.35
F24	Индукцирано налудничаво растројство/Induced delusional disorder	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00
F25	Шизоафективни растројства/Schizoaffective disorders	76	94	170	7048	6690	13,738	7.32	9.07
F28	Други неоргански психотични растројства/ Other psychotic disorder not due to a substance or known physiological condition	1	1	2	26	365	391	0.00	0.00
F29	Неозначена неорганска психоза/Unspecified nonorganic psychosis	0	2	2	0	416	416	0.00	0.19
вкупно/total		934	494	1,428	84,186	38,645	122,831	89.92	47.67

Source: Hospital Morbidity, Republic of North Macedonia 2021

Болни лечени во болница по дијагнози/ Patients treated in hospital by diagnosis F20-F29, 2023

Болни лечени во болница по дијагнози/ Patients treated in hospital by diagnosis F20-F29, 2023,
СТ/CR 100 000

Source: Hospital Morbidity, Republic of North Macedonia 2023

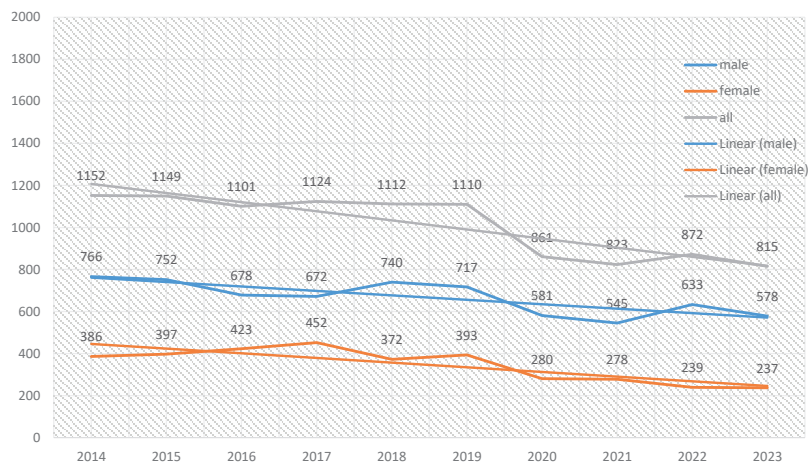
РЕГИСТАР ЗА ПСИХОЗИ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2023

Случаи на шизовренија лечени во болница/Cases of schizophrenia (F20) treated in hospitals, 2014 - 2023

year	male	female	all
2014	766	386	1152
2015	752	397	1149
2016	678	423	1101
2017	672	452	1124
2018	740	372	1112
2019	717	393	1110
2020	581	280	861
2021	545	278	823
2022	633	239	872
2023	578	237	815
average	666	346	1012
mediana	675	379	1106
max	766	452	1152
min	545	237	815
stddev	75.07	75.21	139.77
cv	0.11	0.22	0.14
CR/100000 on average	74	38	55

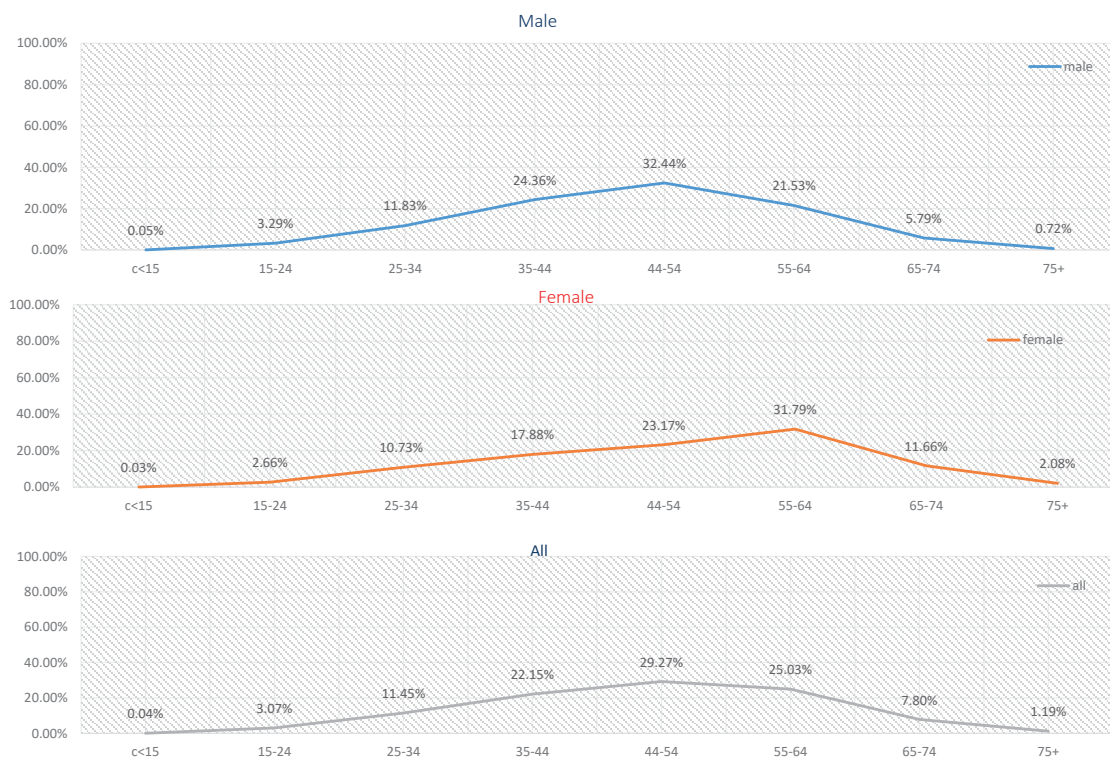
expectation **2024** 843
2025 795

Schizophrenia F20

Извор/ Sources : болнички морбидитет 2014 - 2023/ hospital morbidity 2014 - 2023, ИЈЗ/ИРН

Процентуална распределба на средна вредност за 10 година на случаевите со шизофренијата по возрастни групи/ Percentage Distribution of Schizophrenia (F20) Cases by Age Groups, average for 10 years

Source: Hospital Morbidity, Republic of North Macedonia 2021

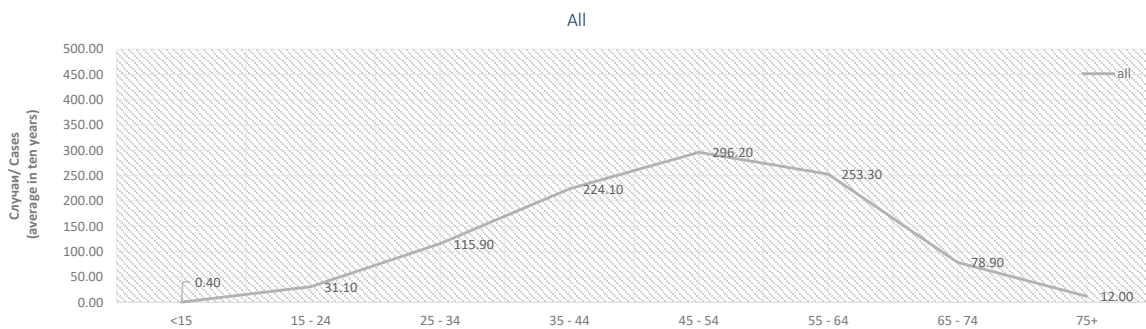
Табела/ Table 10

Распределбата на случаевите со шизовренија по возрастни групи групи на пациентите/ Schizophrenia (F20) cases in Republic of North Macedonia 2014 - 2023, analyzing the age structure of patients

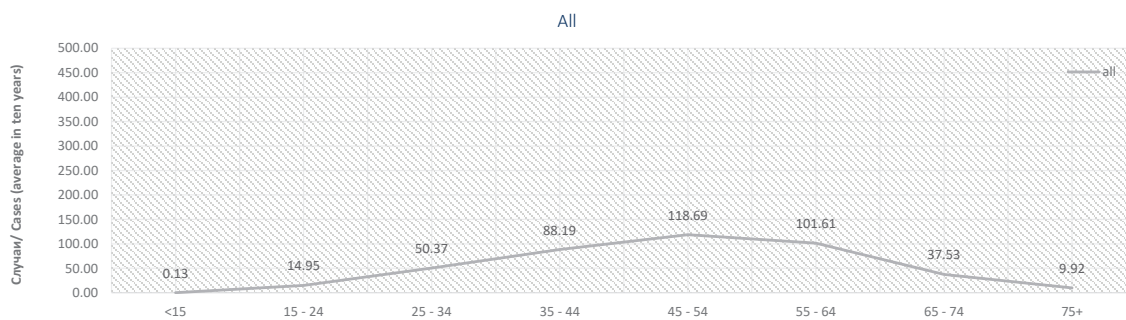
age group	number of cases		CR/ 100000
	2014-2023	Average	
<15	4	0.40	0.13
15 - 24	311	31.10	14.95
25 - 34	1159	115.90	50.37
35 - 44	2241	224.10	88.19
45 - 54	2962	296.20	118.69
55 - 64	2533	253.30	101.61
65 - 74	789	78.90	37.53
75+	120	12.00	9.92

Извор/ Sources : болнички морбидитет/ hospital morbidity 2014-2023, ИЈЗ/ИРН

Распределба на средната вредност на случаевите 2014-23 по возрастни групи/Average Number of Cases by Age Groups for the Period 2014-23, F20

Стапка на средната вредност 2013-24/ Average Number of Cases by Age Groups for the Period 2014-2023 on CR 100 000, F20

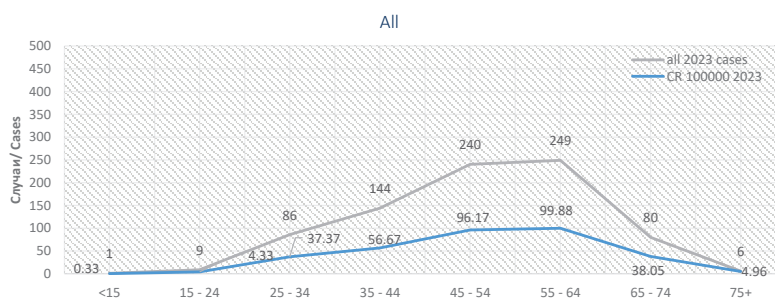

Случаи по возрастни групи и стапки за 2023 година/ Cases by Age Groups for 2023 and CR 100 000, F20

Табела/ Table 11

age group	number of cases		CR/ 100000
	2023		
<15	1	0.33	
15 - 24	9	4.33	
25 - 34	86	37.37	
35 - 44	144	56.67	
45 - 54	240	96.17	
55 - 64	249	99.88	
65 - 74	80	38.05	
75+	6	4.96	
CR/100000	815	44.63	

Извор/ Sources : болнички морбидитет/ hospital morbidity 2023, ИЈЗ/ИРН

РЕГИСТАР ЗА ПСИХОЗИ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2023

Табела/ Table 12

Оптеретување на здравствена установи во Република Северна Македонија со пациенти на кои е дијагностицирао F20-F29 /Workload of the health organizations Republic North Macedonia with patients diagnosed with F20-F29, 2014-2023

code	Health Organization	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	total	ave- rage	Учество во вкупно/ Participation in total [%]	
														average	2023
4063538	ЈЗУ ПСИХИЈАТРИСКА БОЛНИЦА СКОПЈЕ - Скопје	666	636	583	621	622	651	552	512	542	582	5,967	596.7	38.10	40.76
4014472	ЈЗУ ПСИХИЈАТРИСКА БОЛНИЦА - Демир Хисар	192	232	196	220	227	186	151	184	168	199	1,955	195.5	12.48	13.94
6259898	ЈЗУ УНИВЕРЗИТЕТСКА КЛИНИКА ЗА ПСИХИЈАТРИЈА - Скопје	224	244	246	230	235	259	156	163	212	142	2,111	211.1	13.48	9.94
6057438	Негорце	212	209	213	162	205	197	172	150	193	201	1,914	191.4	12.22	14.08
4014421	ЈЗУ Клиничка болница - Битола „Д- Р Трифун Пановски“	86	100	80	82	60	32	16	26	26	13	521	52.1	3.33	0.91
4019580	Здравствен Дом Неготино	52	65	72	94	86	88	99	83	76	72	787	78.7	5.02	5.04
4051335	Општа болница Штип	34	55	34	55	25	35	22	23	21	37	341	34.1	2.18	2.59
4016165	Општа болница Прилеп	38	37	31	40	31	31	19	19	12	13	271	27.1	1.73	0.91
4066405	ЈЗУ ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8- СЕПТЕМВРИ -Скопје (поранешна Воена Болница до 2017)	89	104	116	134	127	136	41	7	60	81	895	89.5	5.71	5.67
6007406	Општа болница ВЕЛЕС	50	56	49	45	53	40	28	45	38	47	451	45.1	2.88	3.29
	Останати	63	67	49	73	39	45	12	23	37	41	449	44.9	2.87	2.87
	Вкупни/ Total	1,706	1,805	1,669	1,756	1,710	1,700	1,268	1,235	1,385	1,428	15,662	1,566.2		

Табела/ Table 13

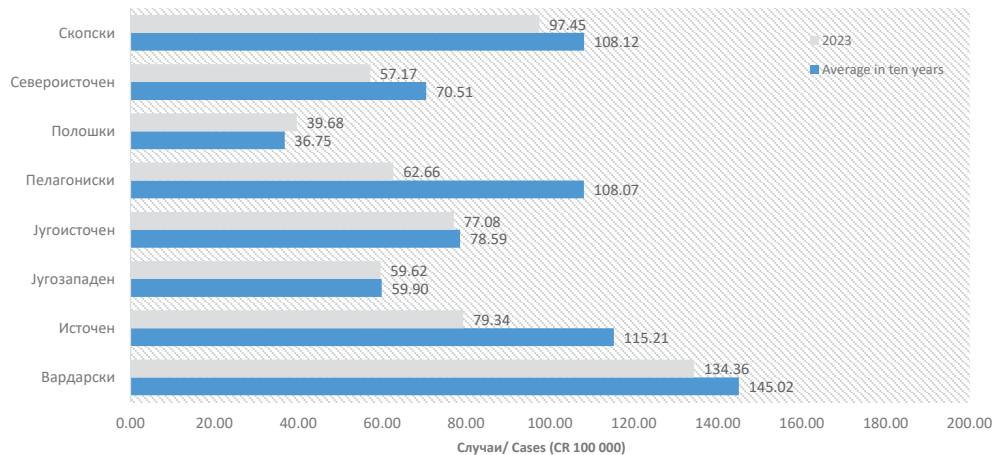
Пациенти третирани во болнички услови со дијагноза (F20-F29) по место на живеење/ Patients with diagnoses (F20-f29) treated at hospital by place of living

Географски регион/ Geographical Region	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	total	average	Учество во вкупно/ Participation in total [%]	
													average	2022
Вардарски	206	187	212	217	229	213	183	175	180	184	1,986	198.60	11.85%	12.89%
Источен	177	199	205	197	207	178	183	129	107	117	1,699	169.90	10.13%	8.19%
Југозападен	124	112	125	107	120	105	110	74	73	105	1,055	105.50	6.29%	7.35%
Југоисточен	132	124	114	146	110	126	116	93	78	113	1,152	115.20	6.87%	7.91%
Пелагониски	360	245	282	252	256	247	178	121	171	130	2,242	224.20	13.37%	9.10%
Полошки	130	125	123	78	92	75	82	48	73	100	926	92.60	5.52%	7.00%
Североисточен	149	126	140	136	127	85	92	58	73	87	1,073	107.30	6.40%	6.09%
Скопски	656	678	671	625	683	737	821	597	508	592	6,568	656.80	39.18%	41.46%
?	2	4	7	6	7	17	4	17	0	0	64	6.40	0.38%	0.00%
Вкупно/ Total	1,936	1,800	1,879	1,764	1,831	1,783	1,769	1,312	1,263	1,428	16,765	1676.50		

Табела/ Table 14

Пациенти третирани во болнички услови со дијагноза (F20-F29) по место на живеење, стапка на 100 000/ Patients with diagnoses (F20-F29) treated at hospital by place of living Crude Rate per 100 000

Географски регион/ Geographical Region	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	total	average
Вардарски	134.80	152.82	156.43	165.08	153.54	131.92	126.15	129.76	126.15	134.36	1,450.19	145.02
Источен	132.46	136.45	131.13	137.79	118.48	121.81	85.87	71.22	74.55	79.34	1,152.07	115.21
Југозападен	63.13	70.46	60.32	67.64	59.19	62.01	41.71	41.15	47.91	59.62	599.02	59.90
Југоисточен	83.57	76.83	98.39	74.13	84.91	78.17	62.67	52.57	63.35	77.08	785.85	78.59
Пелагониски	116.43	134.01	119.75	121.66	117.38	84.59	57.50	81.26	69.38	62.66	1,080.67	108.07
Полошки	49.69	48.90	31.01	36.57	29.81	32.60	19.08	29.02	40.55	39.68	367.47	36.75
Североисточен	82.36	91.51	88.90	83.02	55.56	60.14	37.91	47.72	58.18	57.17	705.10	70.51
Скопски	111.70	110.54	102.96	112.52	121.42	135.25	98.35	83.69	95.39	97.45	1,081.19	108.12
Вкупно/ Total	98.00	102.30	96.04	99.69	97.08	96.31	71.43	68.76	75.41	78.19	918.00	91.80

Табела/ Table 15

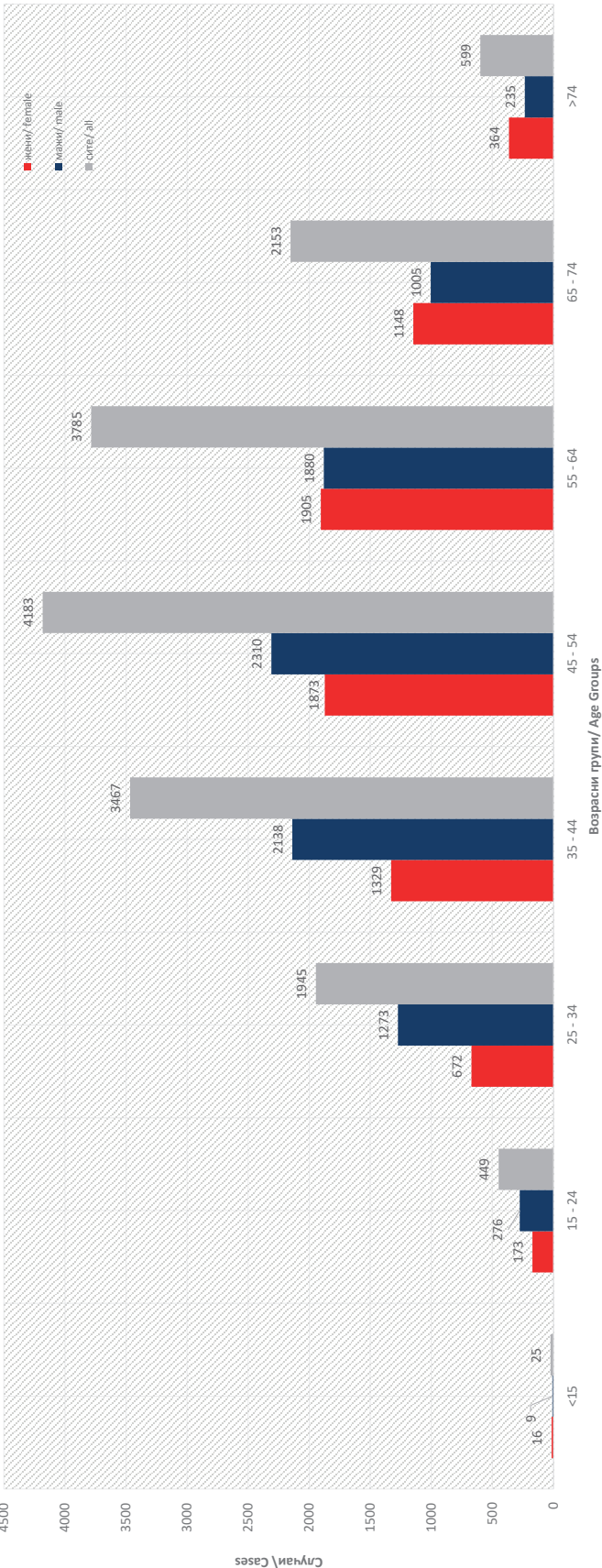
Вкупно утврдени заболувања, група во F20 - F29, во амбулантно поликлиничките дејности по пол и возраст во Република Северна Македонија, 2023
Diseases - Diagnosed F20 - F29 group in Out-Patient Services by Sex and Age in Republic of North Macedonia, 2023
Шизофренија, шизофренија, шизофренија и налудничави растројства/ Schizophrenia, schizophrenia, schizophrenia and delusional disorders

	<15		15 - 24		25 - 34		35 - 44		45 - 54		55 - 64		65 - 74		>74		Вкупно/ Total											
	m	f	m	f	m	f	m	f	m	f	m	f	m	f	m	f	m	f										
случаи/ cases	9	16	276	173	449	1273	672	1945	2138	1329	3467	2310	1873	4183	1880	1905	3785	1005	1148	2153	235	364	599	9126	7480	16606		
Стапка на / CR per 100 000				8	259	171	216	1083	597	845	1668	1055	1364	1870	1486	1676	1545	1493	1518	1016	1031	1024	457	524	495	1009	812	909

Source: Амбулаторно поликленички центар 2021 изјави

Извор/ Sources : Амбулантно поликлинички регистар 2021 ИЗ/ out-patient 2021, РН

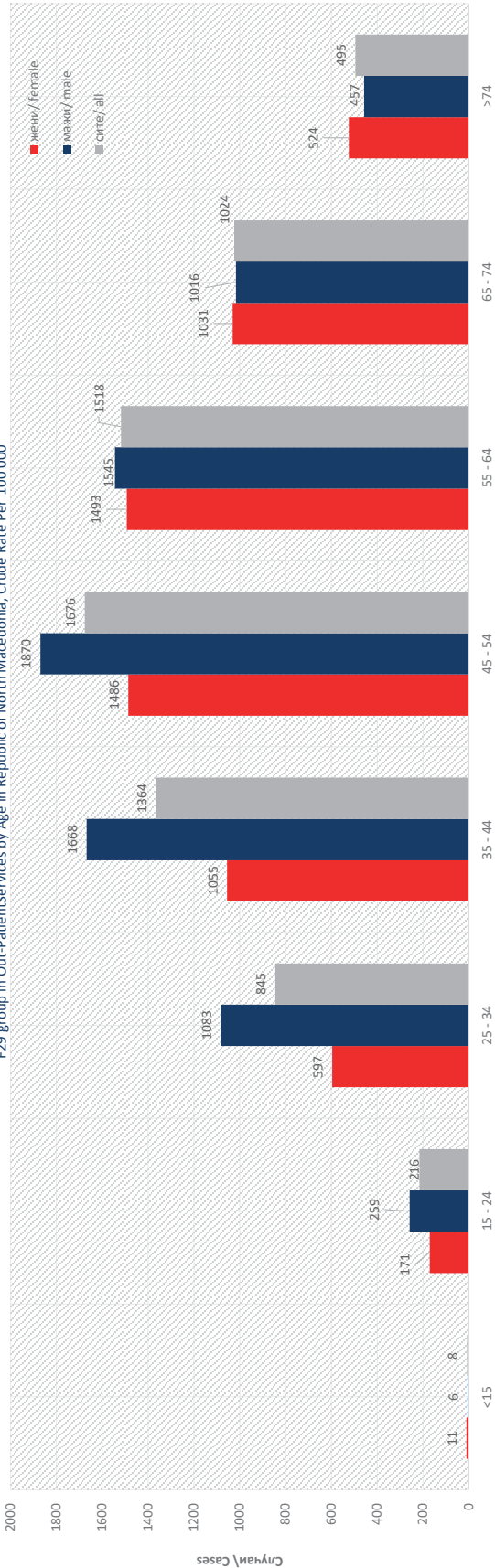
Вкупно утврдени заболувања F20 - F29, во амбулантно поликлиничките дејности по возраст во Република Северна Македонија, 2023
Diseases - Diagnosed F20 - F29 group in Out-Patient Services by Age in Republic of North Macedonia 2023

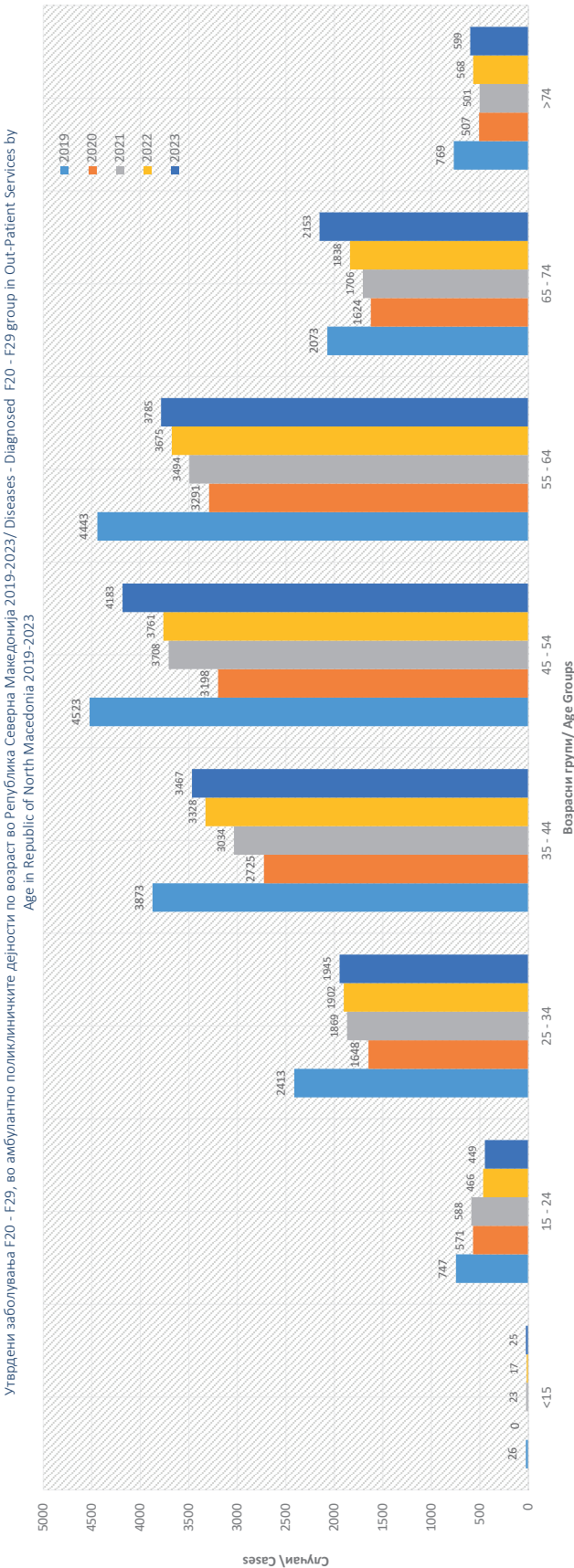

Табела/ Table 16

Вкупно утврдени заболувања F20 - F29, во амбулантно поликлиничките дејности по возраст во Република Северна Македонија стапка на 100 000, Diseases - Diagnosed F20-F29 group in Out-Patient Services by Age in Republic of North Macedonia, Crude Rate Per 100 000

Година/ Year	<15	15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	>74	Вкупно/ Total
2019	26	747	2413	3873	4523	4443	2073	769	18867
2020	0	571	1648	2725	3198	3291	1624	507	13564
2021	23	588	1869	3034	3708	3494	1706	501	14923
2022	17	466	1902	3328	3761	3675	1838	568	15555
2023	25	449	1945	3467	4183	3785	2153	599	16606

